

Školní strategie primární prevence rizikového chování pro období 2013 – 2019

Vypracovali: školní metodikové prevence
PhDr. Taťana Kubečková
Mgr. Daniel Koláč
Mgr. Monika Glacová

Schválil: ředitel školy:
Mgr. Pavel Chrenka

A. Úvod:

Školní strategie primární prevence rizikového chování (dále jen ŠSPP) je dlouhodobý plán prevence a je součástí školních vzdělávacích programů, které vychází z příslušných rámcových vzdělávacích programů. Ve školní strategii primární prevence škola definuje dlouhodobé a krátkodobé cíle prevence a vychází z ní také akční plán – Minimální preventivní program.

Nárůst různých forem rizikového chování včetně užívání návykových látek v populaci mládeže se stává celospolečenským problémem. Proto je důležité poskytnout žákům co nejvíce informací o rizikových jevech, naslouchat jejich problémům a otevřeně s nimi hovořit i na neformální úrovni.

Škola se snaží přizpůsobit preventivní strategii kulturním a sociálním podmínkám a skladbě našich žáků.

B. Zmapování situace:

1) Základní informace o škole :

Zřizovatelem Střední školy služeb a podnikání, Ostrava-Poruba, příspěvkové organizace je Moravskoslezský kraj. S účinností od 1.09.2009 došlo ke sloučení Střední školy oděvní, služeb a podnikání, Ostrava-Poruba, Příčná 1108, příspěvková organizace, se Střední školou obchodní, Ostrava, příspěvkovou organizací, sídlící v Ostravě-Přívoze, Na Mlýnici 36. Od 1.9.2013 se odloučené pracoviště Na Mlýnici 36 přestěhovalo do prostor Obchodní akademie na ulici Polská 1543/6 v Ostravě – Porubě. Na těchto dvou místech se uskutečňuje převážně teoretické vyučování. Praktické vyučování probíhá na dalších odloučených pracovištích (Otakara Jeremiáše, Ostrava-Poruba, Patrice Lumumby, Ostrava-Zábřeh). Škola má zázemí několika budov s běžnými třídami, odbornými učebnami i dílnami. Praktické vyučování probíhá také na smluvních pracovištích různých obchodních organizací.

Škola rovněž zajišťuje dálkovou formu studia a v rámci celoživotního vzdělávání zabezpečuje SŠ rekvalifikační kurzy.

Škola má velmi dobré postavení, je zviditelněná například úspěchy v soutěžích na území regionu, kraje i celostátně. Škola je úspěšná při čerpání finančních prostředků z fondů EU zapojením do projektů Mobilit Leonardo.

Škola má kontakty na organizace a odborníky, kteří pracují v oblasti prevence rizikového chování, a jejich pomoci často využívá. Velmi dobrá je spolupráce například s Pedagogicko psychologickou poradnou Ostrava, Městskou policií Ostrava, Policií České republiky, Bílým kruhem bezpečí, občanským sdružením Resocia, centrem primární prevence Renarkon, o. p. s., Úřadem práce v Ostravě - jsou organizovány konzultace s vycházejícími ročníky. V oblasti prevence rizikového chování bude odloučené pracoviště na Polské ulici 1543/6 v Ostravě-Porubě úzce spolupracovat s Obchodní akademií v Ostravě-Porubě, v jejichž prostorách se odloučené pracoviště nachází. Studenti vycházejících ročníků jsou také informováni o možnostech dalšího vzdělání na VŠ, VOŠ.

2) Informace od učitelů

Na škole bylo provedeno dotazníkové šetření. Problémy jsou prozatím na hranici únosnosti, i když stoupá vulgarita a agresivita žáků mezi sebou i vůči okolí (neadekvátní jednání, hádky vyvolané zbytečnými poznámkami), ztrácí se přirozená úcta žáka k učitelům, rovněž je někdy nedostatečná pomoc ze strany rodičů při řešení problémů s chováním žáků ...

Škola by se měla zaměřit na záškoláctví, na agresivitu a hrubost žáků vůči sobě, na vulgární vyjadřování v přítomnosti učitelů a pracovníků školy, na nevhodné chování žáků k dospělým, na netoleranci, na kouření, alkoholismus, drogy, na šikanu, kyberšikanu...

Při řešení problémů v třídních kolektivech by učitelé nejvíce potřebovali a ocenili spolupráci rodičů – podporu z jejich strany a zájem o výchovu a zodpovědnost za chování vlastního dítěte.

3) Informace od rodičů

Pro rodiče probíhají pravidelně třídní schůzky a rodiče získávají také informace od třídního učitele prostřednictvím telefonické nebo elektronické komunikace i pomocí aplikace Žákovská knížka. Učitelé nabízejí všem rodičům i možnost individuální konzultace. Rodiče mají telefonický kontakt na všechny vyučující i e-mailovou adresu pro řešení neodkladných záležitostí.

4) Informace od žáků

Z pohledu žáků je, dle dotazníkového šetření, situace na škole dobrá a stejnými slovy hodnotili také klima na škole i ve třídě. Některým žákům však velmi vadí netolerance, vulgarismy, krádeže a vandalismus. Přivítali by na škole samostatné šatní skříňky pro 1 žáka (skříňky jsou z kapacitních důvodů pro 2 žáky), společenskou místnost, posunutí začátku vyučování na 9 hodin a maximálně 6 vyučovacích hodin denně.

5) Informace z vyhodnocení MPP realizovaných na škole v uplynulých letech

Průběžně výskyt výukových a výchovných problémů našich žáků sledujeme a největší problém je s vysokou absencí – neodůvodněnou omluvenou i neomluvenou. V menší míře se vyskytuje kouření, drobné krádeže, agrese, šikana, kyberšikana, vandalismus, návykové látky. V roce 2015 byla stanovena pevná hranice tolerance absence žáků v teoretickém i praktickém vyučování a absence se výrazně snížila.

Žáci se pravidelně účastní charitativních akcí. Více se osvědčují a u žáků jsou oblíbenější jednorázové přednášky s různorodou tematikou – např. návykové látky, vztahy, zdraví, trestní odpovědnost, bezpečnost silničního provozu, patologické hráčství..., než programy delší s několika přednáškami na stejné téma.

C. Stanovení cílů ŠSPP

Hlavní cíl

Hlavním cílem Strategie prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013 – 2019 je minimalizovat vznik a snížit míru rizikového chování u dětí a mládeže.

Obecný cíl:

Výchova k předcházení, minimalizaci či oddálení rizikových projevů chování, ke zdravému životnímu stylu, k rozvoji pozitivního sociálního chování a rozvoji psychosociálních dovedností a zvládnání zátěžových situací osobnosti jako standardní součást výchovně vzdělávacího procesu v prostředí českých škol zabezpečovaná kvalifikovanými a kompetentními osobami a institucemi a dále pak motivace k opuštění rizikového chování, pokud již nastalo a ochrana před dopady rizikového chování, pokud již nastalo ve výrazné formě.

Dlouhodobé cíle

- vést žáky k dodržování stanovených pravidel (zejména pravidel školního řádu a slušného chování)
- vést žáky k občanské a právní odpovědnosti za sebe a své jednání
- vést žáky k odpovědnosti za své zdraví, zdravý životní styl
- vést žáky k postojům proti rasismu, antisemitismu a xenofobii
- vést žáky k vzájemné pomoci a ohleduplnosti, slušnosti a empatii
- udržovat ve škole zdravé sociální klima

Střednědobé cíle

Se zaměřením na pedagogy :

- vzdělávat pedagogy v oblasti prevence rizikových jevů, práce třídního učitele s třídním kolektivem a řešení konfliktních situací mezi žáky, komunikace učitel – žák
- spolupracovat v rámci pedagogického týmu
- klást důraz na prevenci
- podporovat vlastní aktivitu žáků (kulturní, sportovní akce, soutěže, vystoupení...)
- zavádět do výuky efektivní metodu skupinové (kooperativní) výuky a výuku k odpovědnosti za sebe i celou pracovní skupinu
- výuku podporovat exkurzemi, besedami, návštěvami kulturních a společenských center a akcí
- pracovat individuálně se specifickými skupinami žáků

Se zaměřením na rodiče :

- získávat rodiče pro spolupráci se školou
- informovat rodiče průběžně o činnosti školy, akcích, dát jim možnost zpětné vazby
- distribuce metodických materiálů
- prohlubovat spolupráci s rodiči v oblasti rizikového chování

Se zaměřením na žáky :

- naučit žáky vhodně reagovat na danou situaci
- naučit žáky rozpoznat rizika a umět říci ne
- zlepšovat sociální vztahy
- naučit žáky tolerovat odlišnosti spolužáků

Krátkodobé cíle :

Se zaměřením na pedagogy :

- naplňovat Minimální preventivní program školy pro daný školní rok
- sledovat sociální klima ve třídě
- využívat odbornou literaturu a internet
- vyhledávat projevy možného výskytu forem rizikového chování, snažit se včasné reagovat na vzniklé situace
- spolupracovat s rodiči a s dalšími institucemi
- udržet ve škole zdravé sociální prostředí

Se zaměřením na rodiče :

- zvat rodiče na pravidelné třídní schůzky či konzultace
- seznámit rodiče s www stránkami školy
- informovat rodiče o práci školního poradenského pracoviště
- ze strany rodičů projevovat snahu o aktivní spolupráci při řešení výchovných a vzdělávacích problémů

Se zaměřením na žáky :

- poskytnout přehled o všech nebezpečích a formách rizikového chování
- celoročně a ve všech předmětech na toto téma diskutovat
- účastnit se akcí školy
- podporovat smysluplné aktivity žáků mimo školu
- připravit žáky na setkání s riziky, umět je odmítat a reagovat na ně
- umět vyhledat pomoc, umět komunikovat s linkami pomoci